

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 180/08-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., so sídlom K., a Ing. V. K., K., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. Sro 41/V z 2. apríla 2003 a č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03 z 9. júla 2007 v súvislosti s výmazom obchodnej spoločnosti K., s. r. o., z obchodného registra, uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Cob/96/2007-104 z 31. januára 2008 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a jej rozhodnutím č. k. VI/2 Pz 588/07-18 zo 17. marca 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., a Ing. V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2008 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., K. (ďalej len „sťažovateľka“) a Ing. V.

K., K. (ďalej len „sťažovateľ“, spolu len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“), ako aj jeho uzneseniami sp. zn. Sro 41/V z 2. apríla 2003 a č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03 z 9. júla 2007 v súvislosti s výmazom sťažovateľky z obchodného registra, uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob/96/2007-104 z 31. januára 2008 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) a jej rozhodnutím č. k. VI/2 Pz 588/07-18 zo 17. marca 2008.

Sťažovatelia svojím podaním zo 16. apríla 2008 jednak dopĺňajú svoju sťažnosť a jednak podávajú návrh na pripustenie rozšírenia sťažnosti.

1. V súvislosti s doplnením nových skutočností týkajúcich sa sťažnosti zo 17. novembra 2007 doručenej ústavnému súdu 21. novembra 2007 sťažovatelia uvádzajú tieto skutočnosti:

„- uznesením zo dňa 31. 1. 2008 (S 842), č. k. 1 Cob/96/2007-104, Krajský súd Košice potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I, napadnuté odvolaním nejestvujúcou odvolateľkou;

- podaním zo dňa 19. 3. 2008, nejestvujúca Sťažovateľka 1 podala proti uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie (S 844). O dovolaní nie je zatiaľ rozhodnuté;

- podaním zo dňa 10. 10. 2007 sa Sťažovateľ 3 obrátil s netrestným podnetom na Okresnú prokuratúru Košice II (P 354);

- po postúpení podnetu Krajskej prokuratúre, bol tento odložený, čo bolo Sťažovateľovi 3 oznámené podaním zo dňa 14. 11. 2007 (P 357);

- Sťažovateľ 3 sa podaním zo dňa 23. 11. 2007 obrátil s opakovaným podnetom na Generálnu prokuratúru SR (P 358) a tento opakovaný podnet doplnil podaním zo dňa 17. 3. 2008, na podklade doručeného uznesenia odvolacieho súdu (P 362);

- oznámením zo dňa 17. 3. 2008 vyrozumela GP SR Sťažovateľa 3 o odložení jeho opakovaného podnetu (P 363).“

2. Čo sa týka pripustenia rozšírenia podanej sťažnosti o ďalších porušovateľov základných práv sťažovateľa vo svojej sťažnosti uvádzajú:

«2.a. Sťažovatelia navrhujú ústavnému súdu, aby pripustil rozšírenie odporcov, označených ako porušovateľov základného práva, nad rámec už označeného Okresného súdu Košice I, o

2. Krajský súd Košice

Štúrova 29

Košice

3. Generálna prokuratúra SR

Štúrova 2

812 85 Bratislava

ktorých účasť v spore odôvodňujú sťažovatelia takými úkonmi vo veci, ktorými aj títo porušili základné práva sťažovateľov. Úkony odporcov 2) a 3) sú zrejmé z bodu č. 1 tohto podania. Inou alternatívou by bolo len podanie samostatnej sťažnosti k ústavnému súdu a to v podstate v tej istej veci, v akej sa už sťažovatelia na ústavný súd obrátili, s pravdepodobným spojením oboch samostatne podaných sťažností súdom.

2.b. Sťažovatelia navrhujú ústavnému súdu, aby pripustil doplnenie a rozšírenie dôvodov podanej sťažnosti o skutočnosti a námietky, vplyvujúce zo skutočností, uvedených pod bodom č. 1 tohto podania. Alternatívne samostatne podaná sťažnosť by viedla k nehospodárnosti v konaní, s predpokladaným spojením vecí súdom.

Krajský súd Košice

Sťažovateľka 1 vo svojom odvolaní proti uzneseniu o povolení jej výmazu z OR uviedla, že ho podáva len z dôvodu právnej istoty, nakoľko ho podáva po svojom zániku, už ako nejestvujúci subjekt. O odvolaní rozhodol krajský súd uznesením (S 842), voči ktorému podala Sťažovateľka 1 dovolanie (S 844). Toto dovolanie nepovažujú sťažovatelia za účinný a efektívny prostriedok nápravy, nakoľko bolo podané opäť len z dôvodu právnej istoty a to nejestvujúcim subjektom.

Voči uzneseniu krajského súdu (S 842) sťažovatelia namietajú:

... vadu konania podľa § 237 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), vadu konania podľa § 237 písm. c) OSP, skutočnosť, že napadnuté uznesenie vydal senát so spochybnenou nezaujatosťou a že nesprávne právne posúdil vec.

Sťažovatelia naďalej tvrdia, že postupom registrového súdu došlo k porušeniu práv

spoločnosti K. s. r. o. na ochranu jej práv prostredníctvom súdneho konania a na spravodlivé prejednanie jej vecí.

Konkurz bol vyhlásený na základe návrhu Č. a. s., ktorej pohľadávky boli v čase návrhu aj v čase vyhlásenia konkurzu sporné, zažalované práve na Krajskom súde Košice a do dňa vyhlásenia konkurzu (a aj doteraz) súdne nerozhodnuté. Konkurz bol vyhlásený evidentne v rozpore s ust. § 4 ZKV, nakoľko navrhovateľ konkurzu nebol osobou oprávnenou na podanie návrhu, nakoľko jeho pohľadávka nebola nesporná a jej existenciu konkurznému súdu iba deklaroval, avšak ničím nepreukázal (konkurzné konanie je konanie nesporové).

Po zrušení konkurzu podľa § 44 (1a) ZKV odpadla prekážka pokračovania predmetných konaní. V parciálnej časti spornej pohľadávky o 50 mil. Sk (Krajský súd Košice, č. k. 5 Cb 1504/02, predtým 7 Cb 1506/96) súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 18. 11. 2003 v prospech Č. a. s. Tento rozsudok bol následne zrušený odvolacím NS SR, uznesením zo dňa 30. 6. 2006, č. k. 4 Obo 127/2005 z dôvodu nevykonania dokazovania prvostupňovým súdom a vec bola vrátená prvostupňovému súdu. Po pojednávaní dňa 16. 4. 2007, súd vytýčil pojednávanie na deň 19. 11. 2007, pričom v predvolaní súd vyzval Č. ako žalobcu, na zaslanie stanoviska a dôkazov. Uvedeného dňa sa očakávalo rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na uskutočnený výmaz žalovanej z OR, súd pojednávanie zrušil a dňa 19. 11. 2007 bolo právnenému zástupcovi žalovanej v spore doručené rozhodnutie súdu o zastavení konania, z dôvodu výmazu žalovanej z OR.

V napadnutom uznesení odvolací krajský súd vytýka registrovému súdu pochybenia, pričom mení dátum výmazu spoločnosti z OR zo dňa 17. 9. 2007 na deň nadobudnutia právoplatnosti napadnutého uznesenia, teda nie skôr, než 17. 3. 2008, čo je deň, kedy fyzická osoba V. K. toto uznesenie prevzala. Postupom Okresného súdu Košice I bola teda spoločnosť K. s. r. o. nezákonne pripravená o pojednávanie dňa 19. 11. 2007, kedy mohol ojej práve nezávislý súd rozhodnúť, avšak z dôvodu pochybenia súdu sa tak nestalo.

Dôsledkami napadnutého uznesenia (S 842) je:

- zánik Sťažovateľky I spôsobom, ktorý zákon nepozná a nepripúšťa;*
- strata majetku Sťažovateľky I v hodnote minimálne odpovedajúcej hodnote správkyňou konkurznej podstaty označených a z podstaty nevylúčených aktív, t. j. cca 117 mil. Sk (S 283), pričom zákon takýto spôsob straty majetku nepozná;*

- o uvedenú hodnotu 117 mil. Sk sa na úkor sťažovateľov neodôvodnene obohatil tretí subjekt, pričom Sťažovateľke 1 bolo upreté právo domáhať sa vydania tohto neodôvodneného prospechu;

- nemožnosť Sťažovateľky 1 dosiahnuť spravodlivé rozhodnutie nestranného súdu vo veciach jej nerozhodnutých aktívnych a pasívnych sporov, najmä sporov s Č. a. s., ktorých nerozhodnutá podstata bola dôvodom vyhlásenia konkurzu na jej majetok (Krajský súd Košice, č. k. 5 Cb 1504/02 predtým 7 Cb 1506/96, 12 Cb 1508/96, 13 Cb 1509/96, 9 Cb 1791/96, 9 Cb 1507/96). Tieto spory nie sú ani po dvanástich rokoch rozhodnuté a s výnimkou dvoch sporov (5 Cb 1504/02 a 13 Cb 1509/96) sa v žiadnom z nich nekonalo, napriek opakovaným sťažnostiam na prietahy, pričom ich nerozhodnutá podstata bola dôvodom vyhlásenia konkurzu na Sťažovateľku 1. Sťažovatelia namietajú, že týmto postupom súd odmietol Sťažovateľke 1 poskytnúť súdnu ochranu jej právam, ktorú jej zaručuje čl. 46 (1) Ústavy SR, ako aj čl. 6 (1) Dohovoru;

- neúčinnosť a neefektivita formálne použitého opravného prostriedku (odvolanie voči uzneseniu S 795), o ktorom odvolací súd rozhodol procesné nezákonným spôsobom, s arbitrárnym a nezákonným posúdením podstaty veci.

Odvolací krajský súd sa svojim uznesením, procesné nezákonným spôsobom pokúsil napraviť pochybenia Okresného súdu Košice I, aj keď podľa názoru Sťažovateľov mohol formálne podané odvolanie proti uzneseniu o výmaze, súc podané nejestvujúcim subjektom, iba zamietnuť.

Sťažovatelia, nakoľko nie sú zastúpení právnym zástupcom, nechcú laicky špekulovať, ktorý zo súdov sa dopustil porušenia ktorého z ich základných práv. Preto z dôvodu istoty pripisujú zodpovednosť za namietané porušenia ich základných práv, ľudských práv a základných slobôd, obom súdom, označeným za odporcov 1) a 2).

Sťažovatelia namietajú, že Okresný súd Košice I a Krajský súd Košice porušili ich práva v rozsahu už špecifikovanom v čl. II pod bodmi 1-5, na str. 4 ich sťažnosti zo dňa 17. 11. 2007.

Generálna prokuratúra SR

Na ochranu svojich porušených práv sa sťažovatelia rozhodli využiť oprávnenia prokuratúry a to netrestným podnetom zo dňa 10. 10. 2007 (...)

Z konečného odmietavého rozhodnutia generálnej prokuratúry (P 363) vyplýva,

že prokuratúra sa vadne vysporiadala s namietanými porušeniami zákona v neprospech sťažovateľov, stotožnila sa s procesné aj hmotnoprávne vadným uznesením odvolacieho súdu, nezaujala žiadne stanovisko ku konkrétnym námietkam uvedeným v podnete a v opakovanom podnete, tieto nevyhodnotila a ich vyhodnotenie zdôvodnila len všeobecne, poukázaním na uznesenie odvolacieho súdu a predchádzajúce stanovisko krajskej prokuratúry.

Generálna prokuratúra odmietla poskytnúť ochranu práva a zákonom chránených záujmov sťažovateľov za situácie, kedy títo nemali k dispozícii žiaden iný účinný a efektívny prostriedok nápravy.

Generálna prokuratúra porušila základné práva a ľudské práva a slobody sťažovateľov zaručené čl. 46 (1) Ústavy SR a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, s dôsledkami porušenia základného práva sťažovateľov vlastníť majetok a poberať požitky z jeho vlastníctva plynúce, v súlade s čl. 20 (1) Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.

Sťažovatelia navrhujú súdu, aby pripustil zmenu petitu sťažnosti, ktorého upravené navrhované znenie je:

„Výmazom spoločnosti K. s. r. o. K., z obchodného registra Okresného súdu Košice I, bez právoplatného rozhodnutia súdu o výmaze, došlo Okresným súdom Košice I k porušeniu základných práv a ľudských práv a základných slobôd spoločnosti K. s. r. o. K. podľa čl. 20 (1) a čl. 46 (1) Ústavy SR v spojení s čl. 2 (2) Ústavy SR, čl. 6 (1) a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.

Výmazom spoločnosti K. s. r. o. K., z obchodného registra Okresného súdu Košice I, bez právoplatného rozhodnutia súdu o výmaze, došlo Okresným súdom Košice I k porušeniu základných práv a ľudských práv a základných slobôd Ing. V. K. K., podľa čl. 20 (1) Ústavy SR v spojení s čl. 2 (2) Ústavy SR, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.

Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 9. 7. 2007, č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03, ktorým súd povolil výmaz spoločnosti K. s. r. o. K. z obchodného registra Okresného súdu Košice I, došlo k porušeniu základných práv a ľudských práv a základných slobôd spoločnosti K. s. r. o. K. podľa čl. 20 (1) a 46 (1) Ústavy SR v spojení s čl. 2 (2)

Ústavy SR, čl. 6 (1) a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.

Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 9. 7. 2007, č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03, ktorým súd povolil výmaz spoločnosti K. s. r. o. K. z obchodného registra Okresného súdu Košice I, došlo k porušeniu základných práv a ľudských práv a základných slobôd Ing. V. K. K. podľa čl. 20 (1) Ústavy SR v spojení s čl. 2 (2) Ústavy SR, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru.

Uznesením Krajského súdu Košice zo dňa 31. 1. 2008, č. k. 1 Cob/96/2007-104, ktorým súd rozhodol o odvolaní spoločnosti K. s. r. o. K. proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 9. 7. 2007, č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03, došlo k porušeniu základného práva spoločnosti K. s. r. o. K. a fyzickej osoby Ing. V. K. na opravný prostriedok podľa čl. 46 (1) Ústavy SR v spojení s čl. 2 (2) Ústavy SR a ľudského práva a základnej slobody podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, s dôsledkami porušenia základných práv a ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 20 (1), 46 (1) Ústavy SR v spojení s čl. 2 (2) Ústavy SR, čl. 6 (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Generálna prokuratúra SR svojim postupom a rozhodnutím zo dňa 17. 3. 2008, č. k. VI/2 Pz 588/07-18, vo veci podnetu fyzickej osoby Ing. V. K., porušila základné práva spoločnosti K. s. r. o. K. a fyzickej osoby Ing. V. K., podľa čl. 46 (1) Ústavy SR, ich ľudské práva a základné slobody podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, s dôsledkami porušenia ich základných práv podľa čl. 20 (1) Ústavy SR a ich ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 6 (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 9. 7. 2007, č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03, zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 2. 4. 2003, č. k. Sro 41/V, zrušuje uznesenie Krajského súdu Košice zo dňa 31. 1. 2008, č. k. 1 Cob/96/2007-104.

Ústavný súd SR nariaďuje Okresnému súdu Košice I, aby v obchodnom registri

v odd. Sro vo vložke č.41 pri obchodnom mene K. s. r. o. K., so sídlom K., IČO: ..., obnovil zápis všetkých právnych skutočností do stavu platného ku dňu 16. 9. 2007.

Okresný súd Košice I, Krajský súd Košice a Generálna prokuratúra SR sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť spoločnosti K. s. r. o. K. za ujmy nemajetkovej povahy primerané finančné zadosťučinenie vo výške 12 332 183,- Sk, ako aj trovy konania a trovy právneho zastúpenia) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Košice I, Krajský súd Košice a Generálna prokuratúra SR sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť fyzickej osobe Ing. V. K. za ujmy nemajetkovej povahy primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 233 218,- Sk, ako aj trovy konania a trovy právneho zastúpenia, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. Sťažovatelia sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 16. apríla 2008 rozšírili dôvody svojej sťažnosti z 21. novembra 2007 týkajúce sa namietaného porušenia ich základných práv postupom okresného súdu a jeho označenými uzneseniami.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

V čase doručenia sťažnosti sťažovateľov ústavnému súdu (16. apríla 2008), ústavný súd už rozhodol (15. apríla 2008) o sťažnosti, ktorá bola doručená 21. novembra 2007, uznesením sp. zn. III. ÚS 117/08 z 15. apríla 2008, ktorým odmietol ich sťažnosť namietajúcu porušenie ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v súvislosti s výmazom tejto obchodnej spoločnosti z obchodného registra, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. Sro 41/V z 2. apríla 2003 a č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03 z 9. júla 2007. To znamená, že sťažnosť sťažovateľov je v časti, ktorou rozšírili svoju sťažnosť zo 17. novembra 2007 (doručenú ústavnému súdu 21. novembra 2007), podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde neprípustná a ústavný súd ju z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovatelia rozšírili pôvodnú sťažnosť zo 17. novembra 2007 o ďalších porušovateľov svojich základných práv, a to o krajský súd a o generálnu prokuratúru, pričom namietajú porušenie svojich základných práv aj označeným uznesením krajského súdu, postupom generálnej prokuratúry a jej označeným rozhodnutím. Ústavný súd preskúmal túto časť sťažnosti a zisťoval, či neexistuje niektorý z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na jej odmietnutie.

a) Sťažovatelia v sťažnosti doručenej ústavnému súdu namietajú porušenie označených základných práv uznesením krajského súdu č. k. 1 Cob/96/2007-104 z 31. januára 2008. Z obsahu sťažnosti a aj z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovatelia namietajú, že im bola odňatá možnosť konať pred súdom (postupom okresného aj krajského súdu). Táto skutočnosť podľa názoru ústavného súdu zakladá možnosť podať dovolanie podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého právomoc predchádza pred uplatnením právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Sťažovateľka podala 19. marca 2008 prostredníctvom okresného súdu proti uzneseniu krajského súdu č. k. 1 Cob/96/2007-104 z 31. januára 2008 dovolanie. Využila teda v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde dovolanie ako účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv v systéme všeobecných súdov. Aj keď ako

dôvod podania dovolania namieta vady konania podľa § 237 písm. b) a c) OSP a nesprávne právne posúdenie veci (iný dôvod na podanie dovolania neuviedla), ústavný súd uvádza, že dovolací súd v konaní o každom dovolaní z úradnej povinnosti skúma splnenie všetkých zákonom ustanovených dôvodov na podanie dovolania vrátane § 237 písm. f) OSP (t. j. odňatie možnosti konať pred súdom). O dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zatiaľ nerozhodol.

Právomoc najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu rozhodnúť o námietke sťažovateľa založenej na argumentácii, že mu bola odvolacím súdom odňatá možnosť konať pred súdom, uplatnenej aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu vzhľadom na princíp subsidiarity vylučuje, aby o nej rozhodoval ústavný súd, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje, že ak by akceptoval sťažnostnú námietku sťažovateľky, vznikol by ústavne neakceptovateľný stav, keď by o rovnakej veci rozhodovali paralelne dva orgány súdneho typu (IV. ÚS 146/08). Ide o stav v právnom štáte neakceptovateľný.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že „*má oddelenú právnu subjektivitu od konateľa právnickej osoby*“. Bolo teda na ňom, či možnosť podať dovolanie využije. Možnosť podať dovolanie (bez ohľadu na to, či ju účastník konania využije) vylučuje uplatnenie právomoci ústavného súdu. Ústavný súd vychádzajúc zo subsidiárnej právomoci odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pre nedostatok svojej právomoci.

b) Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol rozšíriť svoju sťažnosť zo 17. novembra 2007 aj proti generálnej prokuratúre, ktorá sa mala dopustiť porušenia ním označených práv tým, že svojím oznámením zo 17. marca 2008 o odložení jeho opakovaného podnetu sa vecne nevysporiadala s namietanými porušeniami zákona v neprospech sťažovateľa, stotožnila sa s procesne aj hmotnoprávne chybným rozhodnutím odvolacieho súdu, nezaujala žiadne stanovisko ku konkrétnym námietkam uvedeným v podnete a v opakovanom podnete, tieto námietky konkrétne nevyhodnotila, ich vyhodnotenie odôvodnila len všeobecne poukázaním na predchádzajúce stanovisko Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Ústavný súd preskúmal postup generálnej prokuratúry a zisťoval, či odloženie opakovaného podnetu sťažovateľa zo 17. marca 2008 signalizuje možnosť vyslovenia namietaného porušenia jeho práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Generálna prokuratúra v oznámení o odložení podnetu zo 17. marca 2008 oznámila sťažovateľovi, že „*dôvod na zaujatie iného právneho stanoviska*“ ako mu bolo oznámené listom krajskej prokuratúry zo 14. novembra 2007 č. k. Kc 200/07-6, zistený nebol, a v podrobnostiach odkázala na vybavenie veci krajskou prokuratúrou. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že pokiaľ sa generálna prokuratúra stotožnila s právnou argumentáciou krajskej prokuratúry (uvedenou k pôvodnému podnetu z 10. októbra 2007), nie je dôvod, aby tieto skutočnosti vo svojom liste opakovala, a preto argumentácia smerujúca

k odloženiu opakovaného podnetu nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu a v nadväznosti na to aj ďalších nimi označených práv. Podľa názoru ústavného súdu aj táto časť sťažnosti sťažovateľa je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd sa zaoberal aj doplnením podnetu sťažovateľa doručeným generálnej prokuratúre 17. marca 2008 (týkajúcim sa rozhodnutia okresného súdu č. k. Sro 41/V-85, 31 Zpz 387/03) o novú skutočnosť, za ktorú označil prijatie uznesenia krajského súdu č. k. 1 Cob/96/2007-104 z 31. januára 2008, ktorým krajský súd potvrdil označené uznesenie okresného súdu. K tomuto uzneseniu krajského súdu sťažovateľ v doplnení podnetu generálnej prokuratúre uvádza svoje námietky a pripomienky.

Podľa názoru ústavného súdu táto časť podnetu sťažovateľa, ktorú generálna prokuratúra vyhodnotila ako opakovaný podnet, ide nad rámec pôvodného podnetu sťažovateľa z 10. októbra 2007 (nadväzuje však na odpoveď krajskej prokuratúry č. k. Kc 200/07-6 zo 14. novembra 2007) a týka sa otázok, ktoré s pôvodným podnetom síce vecne súvisia, ale týkajú sa iného štádia konania. Ide o otázky, ktoré nemožno riešiť inak ako podaním mimoriadneho dovolania, ak generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) dospeje k záveru, že v danom prípade sú splnené na takýto postup zákonom ustanovené podmienky a rozhodne sa využiť v tejto súvislosti svoje oprávnenie. Mimoriadne dovolanie však generálny prokurátor môže podať len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu. V čase doručenia podnetu generálnej prokuratúre označené uznesenie krajského súdu nebolo ešte doručené účastníkom konania, nebolo teda právoplatné, a preto neboli splnené ani všeobecne ustanovené procesné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania. Generálna prokuratúra vo svojej odpovedi zo 17. marca 2008 sťažovateľa na túto skutočnosť upozornila.

Vychádzajúc z týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že odloženie opakovaného podnetu generálnou prokuratúrou nie je v príčinnej súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením jeho práv, a preto rozhodol, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

Nad rámec tohto svojho záveru ústavný súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. US 144/05, I. ÚS 43/07), pretože nepatrí do katalógu základných práv.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v § 243e a nasl. OSP. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov nastolenými v sťažnosti, ako aj ich žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2008